

לימוד הגמרא עם שוע"ר **הדפים הראשונים של מסכת שבת**

שוע"ר הל' תלמוד תורה שלו פ"ב

א לא אמרו ליגמר והדר ליסבר אלא לסבור סברות בעומק עיון טעמי ההלכות ולהבין דבר מתוך דבר ולדמות דבר לדבר להקשות ולתרץ עד שיגיע וירד לעמק הלכה שזה אין לו לעשות בתחלת למודו אלא לאחר שיגמור ללמוד כל ההלכות פסוקות בטעמיהן בדרך קצרה בלי עיון רב ופלפול להקשות ולתרץ.

ב כשיגדיל בחכמה וירבה בה במאד ולא יהיה צריך לא ללמוד תורה שבכתב ולא לעסוק תמיד בתורה שבע"פ מפני שכבר חזר על לימודו פעמים רבות מאד עד שנחקק היטב בזכרונו כל התורה שבכתב ושבע"פ כולה אזי יקרא בעתים מזומנים תורה שבכתב ודברי תורה שבע"פ כדי שלא ישכח דבר מדיני התורה ויפנה כל ימיו לעיון התלמוד לסבור סברות בהלכות ולפלפל בהן בקושיות ופירוקים לירד לעומק הסברות וטעמי ההלכות להבין דבר מתוך דבר ולדמות דבר לדבר ולחדש חידושי הלכות רבות לפי רוחב שיש בלבו וישוב דעתו כמו שאמרו ליגמר אינש והדר ליסבר.

הקדמת כ"ק אדמו"ר האמצעי לשו"ע אדמו"ר הזקן

מצוה עלי להודיע לכל הנערים הפנויים הסמוכים על שולחן אביהם וחותנם שיתנהגו בסדר לימודם כפי שקבלתי מאאמו"ר ז"ל והרגילני בנעוריי, לתכלית ידיעת דיני ההלכות בטעמיהן, למי שיש לו שעת הכושר לעסוק בעיון בגמרא וראשונים עד פסקי ההלכות של האחרונים סדר לימודו כך הוא, ללמוד המסכת עם התוס' אשר לדינא, והעיקר הוא בהאשר"י, ולחזור על פסקי הדינים היוצאים מהרא"ש בפנים, הטור בלא ב"י כמה פעמים. ואח"כ ללמוד הב"י ולחזור על כל סימן ב' וג' פעמים. ולחזור כמה פעמים תיכף ומיד על פסקי הש"ע ורמ"א, שבכל סימן היוצאין מתוך הב"י וד"מ. ואחר כך לעשות עת מיוחדת, ללימוד השלחן ערוך של אאמו"ר ז"ל עם עיון הקונטרס אחרון, ויחזור על הפנים ב' וג' פעמים עד שיהיה בקי ושגור בפיו מקור מוצא כל טעם דין והלכה הפסוקה בו, על פי המראי מקומות. וגם אשר נברר בו מפסקי הלכות המחודשים מן האחרונים כהט"ז ומ"א והאחרונים.

"זכרונות" למוהרנ"ש ששונקין ע' 54

בלויבאוויטש למדו בעיון רב וחדרו היטב בסוגיא שלמדו, כדי להוציא מתוך הסוגיא הלכה ברורה. כיון שהלימוד היה בעיקרו "לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא", הרחיקו מאד את הפלפולים היתירים שאינם נוגעים להלכה, ושקלו וטרו רק לבירור הסוגיא לאמיתתה. דרך הלימוד היה – מהראשון שבראשונים עד האחרון שבאחרונים. מתחלה למדו את הסוגיא עם פירוש רש"י ותוספות, ורק לאחר שהסוגיא היתה ברורה היטב, לפי שיטותיהם וההבדלים שביניהם, למדו את הרי"ף והר"ן, או נמוקי יוסף, ואחר כך את הרא"ש. אחרי לימוד יסודי כזה נקל היה לימוד הטור והבית-יוסף והשלחן-ערוך, כי היתה זו כעין חזרה יפה על מה שלמדו כבר. השלחן ערוך של רבנו הזקן היה נר לרגלי לומדי ההלכה, באורח חיים ויורה דעה.